

Sygn. akt

POSTANOWIENIE

Dnia 06 maja 2014 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział IV Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Tomasz Grebla (spr.)

Sędziowie: SSO Elżbieta Jabłońska-Malik

SSR del. Michał Wójcik

Protokolant: prot. Aneta Woźniczka

przy udziale Ewy Rogali, Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w sprawie

G S

w przedmiocie wydania wyroku łącznego,

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego,

od wyroku Sądu Rejonowego

w K z

dnia kwietnia 2013r. sygn. akt

na zasadzie art. 3 Ustawy z dnia 1 sierpnia 1997r o Trybunale
Konstytucyjnym

postanawia:

zwrócić się do Trybunału Konstytucyjnego z zapytaniem czy art. 89§1kk

jest zgodny z art. 2; art. 45 ust. 1, art. 175 i art. 178 Konstytucji

Rzeczypospolitej Polskiej.

Uzasadnienie:

W dniu grudnia 2012r. do Sądu Rejonowego

w K, Wydziału Karnego wpłynął wniosek

skazanego G S o wydanie wyroku łącznego w oparciu o
wyroki:

1/ Sądu Rejonowego w K
Wydziału XI Karnego z dnia maja 2012r., sygn.
– gdzie został on skazany na pozbawienia wolności;
2/ Sądu Rejonowego w
K, Wydziału II Karnego z dnia sierpnia 2012r., sygn.
– gdzie został skazany na karę pozbawienia
wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres
próby (k. 1 – 2).

Postępowanie zainicjowane wnioskiem skazanego zostało zarejestrowane pod sygn.

W sprawie sygn., do której w swoim wniosku odwoływał się skazany, zapadł w dniu maja 2012r. wyrok, w którym, w związku z popełnieniem czynu wyczerpującego znamiona występku z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, Sąd Rejonowy w K Wydział XI Karny wymierzył G S karę pozbawienia wolności w postaci bezwzględnej.

Orzeczenie uprawomocniło się w dniu maja 2012r.

Odnosnie drugiego wskazanego we wniosku postępowania, prowadzonego pod sygn., Sąd Odwoławczy ustalił, iż:

W dniu lutego 2012r. wszczęte zostało dochodzenie w sprawie zaboru w celu przywłaszczenia w dniu lutego 2012r. w K o wartości zł na szkodę B T (k. 7).

W dniu maja 2012r. wydano postanowienie o przedstawieniu G S zarzutu popełnienia przestępstwa polegającego na tym, że:

I. w dniu lutego 2012r. w K przy ul. działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z dwoma nieustalonymi w dacie wydawania postanowienia osobami włamał się oraz zabrał w celu przywłaszczenia:

o łącznej wartości zł na szkodę

B. T, a w szczególności:

1. z mieszkania nr zabrał w celu przywłaszczenia:

o łącznej wartości

zł,

2. z piwnicy należącej do w/w mieszkania zabrał w celu przywłaszczenia:

o

łącznej wartości zł,

3.

zabrał w celu przywłaszczenia:

o wartości zł,

przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, tj. o przest. z art. 279 §1 kk w zw. z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64 § 2 kk (k. 53).

W trakcie przesłuchania w charakterze podejrzanego w dniu maja 2012r. G S nie tylko przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu, ale złożył szczegółowe wyjaśnienia (55 – 56). Pouczony o treści art. 335 kpk, wyraził chęć dobrowolnego poddania się

karze. Po konsultacji z Prokuratorem zaproponowano G S karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na okres próby, obowiązek naprawienia szkody na podstawie art. 46 § 1 kk, grzywnę w wysokości stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki w kwocie zł, zasądzenie kosztów postępowania. G S wyraził zgodę na zaproponowane przez oskarżyciela publicznego warunki (k. 55 – 56).

Prokurator, mając na względzie przede wszystkim postawę G S , zdecydował się na złożenie w trybie art. 335 kpk wniosku, w konsekwencji którego następuje skazanie bez rozprawy – skrócona forma załatwienia sprawy, pozwalająca na odformalizowanie postępowania, stwarzająca przez to możliwość jego przyśpieszenia i oszczędności procesowych. Skazanie bez rozprawy sprowadza się do zawarcia swoistego porozumienia między sprawcą czynu, a organem procesowym. W jego wyniku sprawca znajduje się w uprzywilejowanej pozycji, gdyż może liczyć na wymierzenie łagodniejszej kary, organ procesowy zaś jest zwolniony od prowadzenia sformalizowanego postępowania. Możliwość skazania bez przeprowadzenia rozprawy jest wyrazem uproszczenia postępowania oraz przejawem konsensualizmu w podejmowaniu decyzji procesowych. W doktrynie wskazuje się, że jest to jedna z najbardziej klasycznych form konsensualnego zakończenia procesu karnego, *„będącego wynikiem przekonania, że imperatywny model rozstrzygnięcia sporów zawiązujących się na podstawie prawa karnego nie jest dostatecznie skutecznym środkiem prowadzącym do zmniejszenia ciężaru coraz bardziej zalegających spraw karnych w sądach i prokuraturach”* (S. Waltoś: Nowe..., PiP 1997, nr 8, s. 27). Jest to instytucja o charakterze materialnoprocesowym, gdyż prowadzi do złagodzenia odpowiedzialności karnej – niezależnie od tego, czy taką możliwość przewidują przepisy prawa karnego materialnego. Podstawę

łagodniejszego potraktowania sprawcy, niżby to wynikało z przepisów prawa karnego materialnego, stanowi art. 343 § 1 i 2 k.p.k. – o którym będzie mowa niżej.

Do Sądu Rejonowego w K
wpłynął zatem w dniu maja 2012r. akt oskarżenia przeciwko G S o popełnienie przest. z art. 279 §1 kk w zw. z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64 § 1 kk – w którym zawarty został wniosek o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy i orzeczenie uzgodnionej z G S kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres , grzywny w wymiarze stawek dziennych po zł każda oraz orzeczenie na podstawie art. 46 § 1 kk obowiązku naprawienia szkody na rzecz B T w kwocie zł. Nadto oskarżony zobowiązał się do zapłaty kosztów postępowania (k. 111 – 113).

Uznając w oparciu o okoliczności sprawy, iż sprawca zasługuje na dobrodziejstwo warunkowego zawieszenia kary pozbawienia wolności, Prokurator wnioskował o orzeczenie G S kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący – mimo, iż wcześniej, w innym postępowaniu, wymieniony został skazany na karę bezwzględną pozbawienia wolności. Możliwość wnioskowania o taką karę dawał Prokuratorowi, wspomniany wyżej, art. 343 kpk, zakładający, że, uwzględniając odpowiedni wniosek w tym zakresie oskarżyciela publicznego, wniesiony w trybie art. 335 kpk, Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary również w wypadkach innych, niż wynikające z art. 60 § 1-4 k.k., sięgnąć po warunkowe zawieszenie wykonania kary niezależnie od przesłanek określonych w art. 69 § 1-3 k.k. oraz ograniczyć się do orzeczenia tylko środka karnego, gdy

przypisany oskarżonemu występki jest zagrożony karą pozbawienia wolności do lat 5 – podczas, gdy k.k. umożliwia to tylko przy zagrożeniu tą karą do lat 3 (art. 59 k.k.).

Art. 343, jako norma materialnoprawna w k.p.k., określił pole uzgodnień między oskarżycielem publicznym i G S Mogli oni zatem w swych uzgodnieniach wyjść poza ramy kodeksu karnego.

Na posiedzeniu w dniu sierpnia 2012r. Sąd Rejonowy w K , Wydział II Karny, uwzględniając na zasadzie art. 343 § 1 i § 4 kpk wniosek Prokuratora, odstąpił od prowadzenia postępowania dowodowego uznając za ujawnione dowody zawnioskowane aktem oskarżenia do przeprowadzenia na rozprawie. W tym dniu Sąd Rejonowy wydał w sprawie sygn. wyrok, w którym uznał G S za winnego popełnienia zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu, stanowiącego występki z art. 279 §1 kk i art. 278 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i za ten czyn na mocy art. 279 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierzył mu karę pozbawienia wolności oraz na mocy art. 33 § 2 i 3 kk orzekł wobec niego karę grzywny w wymiarze () stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę złotych (pkt I wyroku); w pkt II na mocy art. 343 § 2 pkt 2 kpk warunkowo zawieszono G S wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby , w pkt III na mocy art. 46 § 1 kk orzeczono środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody zobowiązując G S do zapłaty na rzecz B T kwoty zł, w pkt IV – na mocy art. 63 § 1 kk zaliczono mu na poczet orzeczonej kary grzywny okres zatrzymania w sprawie w dniu maja 2012r., w pkt V – na zasadzie art. 627 kpk i art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych zasądzono od niego na rzecz Skarbu Państwa kwotę zł

tytułem zwrotu części kosztów sądowych zwalniając go na zasadzie art. 624 § 1 kpk od obowiązku ponoszenia pozostałych należnych Skarbowi Państwa kosztów sądowych (k. 190 – 191).

Wydając wyrok uwzględniający wniosek oskarżyciela publicznego Sąd Rejonowy uznał zatem, że Prokurator wykazał istnienie okoliczności uzasadniających „*ekstra nadzwyczajne*”, złagodzone skazanie G S

W sprawie będącej przedmiotem analizy Sądu Okręgowego w Krakowie, Wydziału IV Karnego Odwoławczego Sąd Rejonowy w K , Wydział II Karny wydał w dniu kwietnia 2013r., sygn. wyrok, w którym ustalił, iż G S został skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w K z dnia maja 2012r. do sygn. za przest. z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełnione w dniu września 2011r. na karę pozbawienia wolności;
2. Sądu Rejonowego w K z dnia sierpnia 2012r. do sygn. za przestępstwo z art. 279 § 1 kk i art. 278 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64 § 1 kk na karę pozbawienia wolności oraz na mocy art. 33 § 2 kk karę grzywny w wysokości stawek dziennych po złotych, w trybie art. 343 § 2 kpk warunkowo zawieszono wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby , na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczono okres zatrzymania w dniu maja 2012r.

W przedmiotowym wyroku Sąd na mocy art. 85 kk i art. 86 § 1 kk w miejsce jednostkowych kar pozbawienia wolności orzeczonych względem skazanego G S wyrokami: Sądu Rejonowego w K z dnia maja 2012r., sygn. oraz Sądu Rejonowego w K z dnia sierpnia 2012r. do sygn. wymierzył skazanemu karę łączną pozbawienia wolności (pkt I); w pkt II wyroku na zasadzie art. 577 kpk stwierdził, że zaliczeniu na poczet kary pozbawienia wolności orzeczonej w pkt I podlegają okresy kar dotychczas odbytych w sprawach o sygn. i oraz okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie sygn. ; w pkt III i IV wyroku orzeczono o kosztach (k. 31 – 32).

Apelację od powyższego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o karze na korzyść skazanego G S wniósł jego obrońca, zarzucając wyrokowi rażącą niewspółmierność wymierzonej skazanemu kary łącznej w wymiarze pozbawienia wolności wynikającą z zastosowania zasady asperacji i pominięcia okoliczności uzasadniających orzekanie w oparciu o zasadę pełnej absorpcji (k. 37 – 40).

Sąd Odwoławczy opowiada się za dopuszczalnością orzeczenia kary łącznej w wymiarze przekraczającym 2 lata z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Takie również poglądy wyrażano w piśmiennictwie (patrz: J. Raglewski: Kontrowersje związane z orzekaniem kary łącznej na tle kodeksu karnego, PiP 2003, z. 5, s. 89, czy S. Żółtek (w:) M. Królikowski, R. Zawłocki (red.): Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz do artykułów 32-116, tom II, Warszawa 2010, s. 665]. Stosowanie maksymalnej granicy z art. 69 § 1 k.k. nie

uwzględnia koncesji co do następstw prawnokarnych, jakie uzyskał sprawca np. na podstawie art. 60 § 5 k.k., czy – jak w przedmiotowej sprawie, przy okazji skazania z uwzględnieniem treści art. 343 kpk.

Demokratyczne państwo prawne ze swojej istoty, ma zabezpieczać wpływ obywateli na władze państwową i ich udział w podejmowaniu decyzji państwowych. Wynika stąd także zasada poszanowania wolności i praw jednostki. W demokratycznym państwie prawnym mają być zabezpieczone nie tylko prawa większości ale także winien być uznawany głos i wola mniejszości społeczeństwa. Wynika to z tego, iż demokratyczne państwo prawne ma urzeczywistniać zasady sprawiedliwości społecznej (Wiesław Skrzydło Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej Komentarz, Zakamycze 2002 str. 15).

W powyższej sprawie G S podjął współpracę z organami prokuratury w ten sposób, że zachęcony korzyściami dotyczącymi warunkowego zawieszenia wykonania kary zgodnie z art. 60 § 4 i 5 kk obiecany mu przez prowadzącego postępowanie przygotowawcze ujawnił wszystkie znane sobie fakty związane z prowadzonym postępowaniem przygotowawczym także umożliwił kompleksowe wyjaśnienie sprawy. W zamian za to prokurator wystąpił do Sądu o wymierzenie G S za występki z art. 279 §1 kk i art. 278 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk, w zw. z art. 64 §1 kk kary pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem na okres próby wynoszącym (art. 343 § 2 pkt 2 kpk). G S mając jeszcze wyrok innego Sądu, w którym został skazany na karę pozbawienia wolności wystąpił z wnioskiem o połączenie obu wyroków cząstkowych i wymierzenie mu kary z warunkowym zawieszeniem. Zgodnie z obowiązującym art. 89 § 1 kk Sąd I instancji nie mógł warunkowo zawiesić kary tak jak we wniosku wystąpił o to G S lecz wymierzył mu karę bezwzględną pozbawienia

wolności stosując zasadę absorpcji w wymiarze W ocenie Sądu Okręgowego naruszono w ten sposób prawo podmiotowe skazanego do obrony jego interesów, aż do prawomocności wyroku. G S bowiem podejmując współpracę z organami ścigania uzyskał zapewnienie, iż kara jaka zostanie mu wymierzona będzie karą wolnościową zapewniającą mu funkcjonowanie w społeczeństwie co było warunkiem podjęcia przez niego współpracy z Prokuratorem.

G S podejmując współpracę z organami ścigania przyjmując określone warunki tej współpracy był przekonany, iż ma wpływ na kształtowanie sprawowanej władzy przez prokuratora w ten sposób, że eliminując przestępstwa z życia społecznego, sam będzie mógł funkcjonować w tym społeczeństwie na zasadach poszanowania norm powszechnie obowiązujących. W ten sposób należy rozumieć udział obywateli w sprawowaniu władzy przez organy państwa w tym wypadku prokuratora.

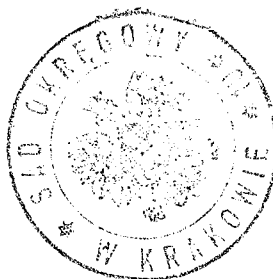
Sąd Okręgowy w Krakowie stoi na stanowisku, iż tak sformułowany przepis uniemożliwia wykonywanie władzy sądowniczej zgodnie z zasadą sprawiedliwości u podstaw, której leży rozstrzygnięcie o wolnościach, prawach i obowiązkach jednostki. Zasada sprawiedliwości dotyczy również wewnętrznej wolności sędziego to jest możliwości sprawiedliwego rozstrzygnięcia w zakresie racjonalnych podstaw i przesłanek wymiaru kary zgodnie ze swoją wiedzą sumieniem, w ramach obowiązujących przepisów ustaw.

Pozostaje jednakże problem gdy przepisy ustawy uniemożliwiają wykonanie władzy sądowniczej z powodu ich wewnętrznej sprzeczności. Z jednej bowiem strony art. 60 § 4 i § 5 kk umożliwia sądowi warunkowe zawieszenie wykonywanej kary powyżej progu określonego przez art. 69 § 1 kk, z drugiej zaś określa próg umożliwiający warunkowe zawieszenie wykonywania kary przy jej

wymiarze nie przekraczającym dwa lata art. 89 § 1 kk. Instytucje prawne opisane w art. 60 kk dają możliwość państwu przy współpracy skruszonych przestępców eliminowania zła toczącego poszczególne organy społeczne. Natomiast instytucja wyroku łącznego z art. 89 § 1 kk uniemożliwia dotrzymania przez państwo umów ze skruszonymi przestępcami co do ich możliwości resocjalizacji w warunkach wolnościowych właśnie w tym społeczeństwie co do którego wcześniej zgodzili się na jego oczyszczenie z elementów przestępczych.

Przy tak skonstruowanych przepisach tę władzę sądowniczą dotyka ambiwalencja ustawodawcy, który jedną ręką daje, a drugą zabiera co wcześniej obiecał za lojalność.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Okręgowy w Krakowie uznał, że zasadnym jest wystąpienie do Trybunału Konstytucyjnego w Warszawie o stwierdzenie zgodności art. 89 § 1 kk z ustawą zasadniczą, Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie określonej w sentencji orzeczenia.

**Za oryginał właściwe podpisy
Zgodność z oryginałem stwierdza**

Aneta Woźniczka
Protokolant